

MISCEL·LÀNIA

Trenta anys de l'encíclica Evangelium vitae L'Evangelí de Jesús és l'Evangelí de la Vida

Xavier Sobrevia Vidal'

Ara poc més de trenta anys, el Papa sant Joan Pau II signava l'encíclica Evangelium vitae (Evangelí de la vida), elaborada després de demanar la col·laboració de tot l'Episcopat mundial. Era una crida urgent a tothom i a cadascú, en nom de Déu, a respectar, defensar, estimar i servir tota vida humana. Una crida que és encara molt actual.

En comunió amb tots els bisbes del món

L'encíclica *Evangelium vitae* (EV) fou signada el 25 de març de 1995, justament la festa de l'Encarnació del Fill de Déu, nou mesos abans de la celebració del seu naixement, el 25 de desembre. Responia a la petició feta pel Consistori extraordinari de Cardenals, celebrat l'abril de 1991, al Papa. Després d'un profund debat sobre les amenaces a la vida humana, els Cardenals van demanar al Papa ratificar, “amb l'autoritat del Successor de Pere, el valor de la vida humana i el seu caràcter inviolable, amb relació a les circumstàncies actuals i als atemptats que avui l'amenacen.”

El Papa Joan Pau II va demanar la col·laboració de tots els bisbes, així el document és fruit de la col·laboració de l'Episcopat de tots els països del món. I vol ser una confirmació precisa i ferma del valor de la vida humana i del seu caràcter inviolable, i, al mateix temps, una *crida urgent a tothom* i a cadascú, en nom de Déu: “respecta, defensa, estima i serveix la vida, tota vida humana! Només seguint aquest camí trobaràs justícia, desenvolupament, veritable llibertat, pau i felicitat!”

L'any 1995 ja es constata un panorama alarmant: “El fet que les legislacions de molts països hagin consentit no penar o fins i tot reconèixer la

plena legitimitat d'aquestes pràctiques contra la vida és alhora un símptoma preocupant i causa no marginal d'un greu deteriorament moral.”

L'Encíclica reconeix que són nombrosos els atacs contra la vida humana. Però explica que se centrarà en els atemptats relatius “a *la vida naixent i terminal*, que presenten caràcters nous respecte al passat i susciten problemes de gravetat singular, pel fet que tendeixen a perdre, en la consciència col·lectiva, el caràcter de «delicte» i a assumir paradoxalment el de «dret».”

Una encíclica encara més actual

Si fa trenta anys la situació de l'avortament provocat era greu, ara encara ho és més. Trobem països on els avortaments han disminuït els últims anys, com són: Estats Units, Rússia o Hongria, però a nivell mundial han augmentat. Les dades estimades per l'Organització Mundial de la Salut (OMS), a partir dels estudis de l'Institut Guttmacher, indiquen un increment mundial dels avortaments des de l'any 1995.

Estimació de la quantitat d'avortaments al món en un any

Any	1995	2003	2008	2014	2019
Milions	45,6	41,6	43,8	55,7*	73

*Font: The Lancet

Al web de l'OMS, aquest any 2025, segueixen considerant vàlida la xifra de 73 milions d'avortaments cada any, això representaria el 29% de tots els embarassos.

Les dades presentades per l'OMS, institució molt favorable a l'avortament, s'obtenen de diverses fonts, algunes no són oficials i es basen en enquestes o estimacions a partir de dades parcials. Sorpren molt un increment tant gran des de l'any 2014 al 2019 i caldria valorar-ho amb profunditat.

Segons el Ministeri de Sanitat, la situació a Catalunya l'any 1995 era de 10.480 avortaments provocats i l'any 2024 van ser-ne 21.761. A Espanya també hi ha un increment de 49.367 l'any 1995 a 106.172 l'any 2024.

La situació de l'eutanàsia i el suïcidi assistit també s'han agreujat. L'eutanàsia, l'any 1995, no era legal a cap país del món i el suïcidi assistit només era legal a Suïssa. Actualment és legal l'eutanàsia a Països Baixos, Bèlgica, Luxemburg, Colòmbia, Canadà, Austràlia, Espanya, Nova Zelanda, Portugal, Equador i Uruguai. El suïcidi assistit és legal a Suïssa i a onze estats d'EUA; i a Alemanya, Àustria i Itàlia hi ha sentències judicials a favor de permetre el suïcidi assistit.

A favor de la vida humana abans de néixer: no a l'avortament

El Concili Vaticà II (1965) havia reiterat l'ensenyament de l'Església i va manifestar: “La vida, des de la seva concepció, ha de ser salvaguardada amb la màxima cura; l'avortament i l'infanticidi són crims abominables” (*Gaudium et spes*, 51).

Sant Joan Pau II, en l'encíclica l'Evangeli de la Vida, de forma solemne declara: “Per tant, amb l'autoritat conferida per Crist a Pere i als seus successors, en comunió amb els bisbes de l'Església catòlica, confirmo que l'eliminació directa i voluntària d'un ésser humà innocent és sempre greument immoral. Aquesta doctrina, fonamentada en aquella llei no escrita que cada home, a la llum de la raó, troba al propi cor (cf. Rm 2, 14-15), és corroborada per la Sagrada Escripura, transmesa per la Tradició de l'Església i ensenyada pel Magisteri ordinari i universal” (EV 57).

Més endavant declara que: “L'ésser humà ha de ser respectat i tractat com a persona des de l'instant de la seva concepció i, per això, a partir d'aquest mateix moment se li han de reconèixer els drets de la persona, principalment el dret inviolable de tot ser humà innocent a la vida” (EV 60).

A favor de la vida humana: no a l'eutanàsia

Sant Joan Pau II, també de manera molt solemne, escriu en aquesta Encíclica: “D'acord amb el Magisteri dels meus predecessors i en comunió amb els bisbes de l'Església catòlica, confirmo que l'eutanàsia és una greu violació de la Llei de Déu, en tant que eliminació deliberada i moralment inacceptable d'una persona humana. Aquesta doctrina es fonamenta en la llei natural i en la Paraula de Déu escrita; és transmesa per la Tradició de l'Església i ensenyada pel Magisteri ordinari i universal” (EV65).

A continuació es concreta més: “L'eutanàsia, encara que no estigui motivada pel refús egoista de fer-se càrrec de l'existència del que sofreix, ha de ser considerada com una falsa pietat, més encara, com una seva preocupant «perversió». En efecte, la veritable «compassió» fa solidaris amb el dolor dels altres, i no elimina la persona el sofriment del qual no es pot suportar” (EV 66).

Una mobilització més intensa a favor de la vida

Encara que hi ha diferències entre els països i regions, la impressió global és que hi ha molt per fer. Encara són escasses les iniciatives a favor de la vida humana com demanava sant Joan Pau II: “És urgent una mobilització general de les consciències i un esforç ètic comú, per posar en pràctica una gran estratègia a favor de la vida. Tots junts hem de construir una nova cultura de la vida” (EV, 95).

L'Església Catòlica, en el nostre entorn, com institució té poques iniciatives específiques en favor de la vida humana abans de néixer, moltes vegades es limita a declaracions. Davant d'una tragèdia tant immensa, davant els nombrosos atacs a la vida, sorprèn la poca planificació i organització de plans d'actuació per reaccionar davant la cultura de la mort i donar recursos per evitar el desastre de l'avortament i l'eutanàsia. És dolorós descriure així aquesta situació, però amagar-ho no ajudaria a millorar.

Tant en l'espai parroquial, educatiu, diocesà i de les conferències episcopals, és urgent i necessari treballar molt més intensament en favor de la cultura de la vida per protegir els que han de néixer, donar més suport a les dones i cuidar bé els malalts.

Iniciatives a favor de la vida

En l'àmbit català destaquem la feina que, des de fa molts anys, realitzen la Fundació Provida o les religioses "Serventes de la Passió". Des de fa uns 13 anys han sorgit altres iniciatives particulars, entre les que destaquem Casa Guadalupe al Vallès Oriental, Hogar de María a unes 20 parròquies de Catalunya, Fundació Maternity i AfaDona a Barcelona, 40 Dies per la Vida pregant davant d'alguns centres d'avortament, o el Projecte Raquel per sanar les dones que han avortat, entre altres.

Moltes d'aquestes iniciatives són realitzades per persones catòliques voluntàries, encara que la majoria són institucions que formalment no es defineixen com a catòliques i que atenen qualsevol persona independentment de la seva religió, origen o cultura.

¹ Sacerdot i doctor en Medicina. Delegat de Pastoral de la Salut de la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat.

Oració per la Vida. Sant Joan Pau II

<p>Al final de l'Encíclica l'Evangeli de la Vida Oh Maria, aurora del món nou, Mare dels vivents, et confiem la causa de la vida: mira, Mare, el nombre immens d'infants als quals els és impedit de néixer, de pobres als quals es fa difícil viure, d'homes i de dones víctimes d'una violència inhumana, d'ancians i de malalts morts a causa de la indiferència o d'una pietat enganyosa. Fes que els qui creuen en el teu Fill</p>	<p>sàpiguen anunciar amb fermesa i amb amor als homes del nostre temps l'Evangeli de la vida. Dona'ls la gràcia d'acollir-lo com un do sempre nou, l'alegria de celebrar-lo amb gratitud durant tota l'existència i el coratge de testimoniar-lo amb sol·lícita constància, per construir, junt amb tots els homes de bona voluntat, la civilització de la veritat i de l'amor, a lloança i glòria de Déu Creador i amant de la vida. Amén</p>
---	--